

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

**Αθήνα, 02 - 07 - 2026
Αριθ. πρωτ.: 36900**

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Δ. Χουλιάρεας
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361230
e-mail: syntonismos2@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτές Πίνακα Διανομής
Βουλή των Ελλήνων
(με τα συνημμένα)

Θέμα: «Δηλώσεις περί ευθανασίας αδέσποτων ζώων και εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία τους»

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 5436/20-05-2026 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οι διαδικασίες που αφορούν στην ευθανασία των αδέσποτων ζώων συντροφιάς είναι συγκεκριμένες και προβλέπονται σαφώς στον ν. 4830/2021. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου ως «*Επικίνδυνο ζώο συντροφιάς*» ορίζεται «*το ζώο συντροφιάς που εκδηλώνει επανειλημμένα απρόκλητη και αδικαιολόγητη επιθετικότητα προς τον άνθρωπο ή τα άλλα ζώα χωρίς να απειληθεί, καθώς και το ζώο που πάσχει ή είναι φορέας σοβαρού νοσήματος, που μπορεί να μεταδοθεί στον άνθρωπο ή στα άλλα ζώα και, σύμφωνα με γνωμάτευση κτηνιάτρου, δε θεραπεύεται.*».

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 10 του ν. 4830/2021, η απόφαση για την επικινδυνότητα ή για την αναγκαιότητα πραγματοποίησης ευθανασίας ενός αδέσποτου ζώου συντροφιάς λαμβάνεται από την Πενταμελής Επιτροπή παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς (εφεξής Πενταμελής Επιτροπή) και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων της παρ. 8 του ίδιου άρθρου, σύμφωνα με τη γνωμάτευση κτηνιάτρου. Η λήψη της εν λόγω, κατά περίπτωση απόφασης, απαιτεί ομοφωνία. Στην περίπτωση, ωστόσο, που στο πλαίσιο της Πενταμελούς Επιτροπής διαπιστώνεται διαφωνία για την επικινδυνότητα ενός αδέσποτου ζώου συντροφιάς ή για την αναγκαιότητα της πραγματοποίησης ευθανασίας, την οριστική απόφαση λαμβάνει Τριμελής Ειδική Επιστημονική Επιτροπή κτηνιάτρων, που συγκροτείται σε κάθε δήμο με απόφαση του δημάρχου, σύμφωνα με την παρ. 10 του ίδιου άρθρου.

Αναφορικά με τις οδηγίες του Υπουργείου προς τους ΟΤΑ για με τα επιτρεπόμενα μέτρα διαχείρισης αδέσποτων ζώων και τις προϋποθέσεις ευθανασίας, σας ενημερώνουμε ότι έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 1616/2023 (Β' 135) κοινή απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΑΔΑ: 6ΨΖ446ΜΤΛ6-122) «Περί αδειοδότησης καταφυγίων ζώων συντροφιάς σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29 του ν. 4830/2021 (Α' 169)», καθώς και οι ακόλουθες εγκύκλιοι:

- υπ' αριθ. 29/1012/05-01-2023 (Α.Δ.Α.:9ΣΦΖ46ΜΤΛ6-ΖΧΨ) «*Θέματα αναδοχής αδέσποτων ζώων συντροφιάς*»,

- υπ' αριθ. 1314/108588/18-12-2023 (ΑΔΑ: ΨΞΞ846ΜΤΛ6-ΤΕΚ) «Επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης της δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων συντροφιάς»,
- υπ' αριθ. 83691/17-12-2024 «Εγκύκλιος για τον χαρακτηρισμό ενός αδέσποτου ζώου συντροφιάς ως επικίνδυνο»,
- υπ' αριθ. 2/740/08-01-2025 (Α.Δ.Α.:998846ΜΤΛ6-ΗΓΣ) «Επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης της δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων συντροφιάς»,
- υπ' αριθ. 13/29330/28-05-2025 (Α.Δ.Α.:ΡΚΔΨ46ΜΤΛ6-ΜΚΦ) «Διευκρινίσεις για τη συγκρότηση και τη λειτουργία των επιτροπών του άρθρου 10 του ν.4830/2021»,
- υπ' αριθ. 23/67430/23-12-2025 (Α.Δ.Α.:Ψ59546ΜΤΛ6-ΛΚΜ) «Περισυλλογή αδέσποτων ζώων συντροφιάς πλαίσιο – φορείς – αρχές – έννοιες και μέθοδοι/τρόποι».

Επιπλέον, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) υλοποιήθηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια ανοιχτού τύπου για την επιμόρφωση των δημοσίων υπαλλήλων με τίτλο «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ Ν. 4830/2021», καθώς και σεμινάρια κλειστού τύπου για την εκπαίδευση και την υποστήριξη των αρμοδίων υπαλλήλων - χρηστών των δήμων στα Υπομητρώα και στις ψηφιακές υπηρεσίες του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ).

Σχετικά με τα εγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα διαχείρισης αδέσποτων ζώων για το έτος 2025, 178 δήμοι έχουν υποβάλει τα επιχειρησιακά τους προγράμματα μέσω του Υποσυστήματος Διαχείρισης Έργου Τοπικής Αυτοδιοίκησης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ), ενώ 52 δήμοι έχουν αποστείλει το επιχειρησιακό τους πρόγραμμα στο Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης & Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης χωρίς να έχουν προβεί σε ηλεκτρονική καταχώρηση αυτού. Επιπλέον, έως σήμερα και για το έτος 2026 έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά επιχειρησιακά προγράμματα από 24 δήμους της χώρας.

Όσον αφορά τις διενέργειες ελέγχων για τη συμμόρφωση των ΟΤΑ, επισημαίνεται ότι από τα άρθρα 28 και 29 του ν. 4830/2021 προκύπτουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις και προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των καταφυγίων ζώων συντροφιάς, ενώ αρμόδιες για τον έλεγχο της λειτουργίας των καταφυγίων ζώων συντροφιάς είναι οι κτηνιατρικές και υγειονομικές αρχές των Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων (περ. γ, παρ. 5, άρθρο 3, ν.4830/2021). Επιπλέον, στα άρθρα 34 και 35 του ν. 4830/2021, προβλέπονται οι ποινικές και διοικητικές κυρώσεις που επισύρουν οι παραβάσεις του νόμου, ενώ με την παρ. 6 του άρθρου 3 ορίζονται τα αρμόδια όργανα ελέγχου και βεβαίωσης των παραβάσεων του άρθρου 35.

Επιπλέον, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Με τις διατάξεις του ν. 4830/2021 προβλέφθηκε μεταξύ άλλων η χρηματοδότηση των δήμων για την υλοποίηση προγραμμάτων περισυλλογής και διαχείρισης αδέσποτων ζώων. Για τον σκοπό αυτό, το Υπουργείο Εσωτερικών στο πλαίσιο του Ειδικού Προγράμματος Ενίσχυσης Δήμων με την ονομασία ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II προχώρησε στην έκδοση των κάτωθι:

- Της με α.π. 42256/03.06.2019 (ΑΔΑ: 66Δ1465ΧΘ7-ΧΒΣ) Πρόσκλησης Χ για την κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και εξοπλισμό εγκαταστάσεων καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συνολικού προϋπολογισμού 43.000.000,00€, στην οποία εντάχθηκε η Πράξη «Προσθήκη κτιριακών εγκαταστάσεων στο καταφύγιο αδέσποτων ζώων συντροφιάς του Δήμου Βόλου και προμήθεια εξοπλισμού ιατρείου μικρών ζώων» συνολικού προϋπολογισμού 340.000,00€ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) με φορέα υλοποίησης το Δήμο Βόλου.
- Της με α.π. 78944/27.10.2021 (ΑΔΑ: 9Ο0Τ46ΜΤΛ6-ΣΤΒ) Πρόσκλησης ΧΙΙ με τίτλο «Κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και εξοπλισμός εγκαταστάσεων καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς - Εξοπλισμός για την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων του άρθρου 10 του ν. 4830/2021 (Α'169) «Νέο πλαίσιο για την ευζωία ζώων συντροφιάς -

Πρόγραμμα «Άργος» και λοιπές διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συνολικού προϋπολογισμού 40.000.000,00€. Ο Δήμος Βόλου έχει ενταχθεί με την με α.π. 74433/08.11.2022 Απόφαση για την Πράξη «Προμήθεια εξοπλισμού καταφυγίου και πρόγραμμα στείρωσεων αδέσποτων ζώων συντροφιάς Δήμου Βόλου», συνολικού προϋπολογισμού 95.765,10€ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) με φορέα υλοποίησης το Δήμο Βόλου.

- Της με α.π. 90149/27.12.2022 (ΑΔΑ: 6Ο5Φ46ΜΤΛ6-Υ0Ε) Απόφασης «Επιχορήγηση Δήμων στο Πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ», στον άξονα προτεραιότητας «Κοινωνικές και πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες των δήμων», με τίτλο «Προμήθεια εμβολίων και λοιπών φαρμακευτικών ουσιών για τον εμβολιασμό ζώων συντροφιάς και την άμεση περίθαλψή τους σε περίπτωση δηλητηριάσεων, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις των Δήμων που απορρέουν από τον ν. 4830/2021», συνολικού προϋπολογισμού 3.000.000,00€. Ο Δήμος Βόλου έχει επιχορηγηθεί με το ποσό των 33.600,00€.
- Της με α.π. 103393/30.11.2023 (ΑΔΑ: Ψ40Γ46ΜΤΛ6-ΛΦΘ) Απόφασης «Επιχορήγηση Δήμων στο Πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ», στον άξονα προτεραιότητας «Κοινωνικές και πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες των δήμων», με τίτλο «Επιχορήγηση για δαπάνες σήμανσης και στείρωσης αδέσποτων σκύλων και γατών», συνολικού προϋπολογισμού 15.000.000,00€. Ο Δήμος Βόλου έχει επιχορηγηθεί με το ποσό των 84.030,00€.

Παράλληλα με την με α.π. 84653/12.12.2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίστηκαν οι πόροι, η διαδικασία των κριτηρίων και του τρόπου χρηματοδότησης των Δήμων για την παροχή φροντίδας, την περισυλλογή και τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις διατάξεις του ν.4830/2021.

Στο πλαίσιο αυτό, οι Δήμοι της χώρας χρηματοδοτήθηκαν κατά τα έτη 2022, 2023, 2024 και 2025 από τις πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών και αφορούν στους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ) με συνολικό ποσό ύψους 5.000.000,00€ ετησίως, προκειμένου να καλύψουν αναγκαίες δαπάνες που αφορούν στην κτηνιατρική φροντίδα των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, περιλαμβανομένων των στείρωσεων, των εμβολιασμών, των κάθε είδους θεραπειών, στην ηλεκτρονική σήμανση και στην καταγραφή στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς (EMZZ), στην εύρεση αναδόχου και στην υιοθεσία, στη μεταφορά σε καταφύγια, αναδόχους ή κτηνιατρεία, στην περισυλλογή, στην ταφή και αποτέφρωση νεκρών ζώων, στην κάλυψη του κόστους συμβάσεων με κτηνιάτρους και λοιπό προσωπικό καθώς και σε κάθε άλλη δαπάνη αναγκαία για τη συμμόρφωση των Δήμων με τις υποχρεώσεις του ν.4830/2021. Ο Δήμος Βόλου έχει χρηματοδοτηθεί με το ποσό των 47.800,00€ ετησίως για τα προαναφερόμενα έτη. Σε συνέχεια αυτού, εκδόθηκε η με α.π. 25914/11.05.2026 (ΑΔΑ: 6ΜΕ046ΜΤΛ6-6Ι6) απόφαση, η οποία αύξησε το συνολικό ποσό σε 15.000.000,00€ για την υλοποίηση δράσεων διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς στους δήμους της χώρας, από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους έτους 2026. Ο Δήμος Βόλου χρηματοδοτήθηκε με το ποσό των 143.300,00€.

Επιπλέον, διαβιβάζουμε για ενημέρωση, αρχείο μορφής excel με στατιστικά στοιχεία που αφορούν τις στείρωσεις και τις υιοθεσίες ζώων συντροφιάς οι οποίες έχουν υλοποιηθεί τα τελευταία τρία έτη, ανά δήμο, όπως αυτά προκύπτουν από τη βάση δεδομένων του EMZZ και αντλήθηκαν από την αρμόδια διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών.

Τέλος, διαβιβάζουμε για ενημέρωση, το υπ' αριθμ. πρωτ. 44898/05-06-2026 έγγραφο του Δήμου Βόλου και το υπ' αριθμ. πρωτ. 207367/05-06-2026 έγγραφο της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Πίνακας Διανομής:

- κα Πέρκα Θεοπίστη
- κα Αναγνωστοπούλου Αθανασία
- κ. Δρίτσα Θεόδωρο
- κ. Ηλιόπουλο Αθανάσιο
- κα Τζούφη Μερόπη
- κα Φωτίου Θεανώ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εσωτερικών και Οργάνωσης
- Γραφείο Ειδικού Γραμματέα για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς
- Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα